

Hromadná onemocnění v chovech koní

Markéta Sedlinská

Hromadná onemocnění v chovech koní

- Infekční
 - virové
 - bakteriální
 - mykotické
 - parazitární
- Neinfekční
 - metabolické
 - intoxikace

Infekční onemocnění v chovech koní - virózy

- Chřipka
- EHV
- EVA
- AIE
- Rhinoviry, adenoviry, reoviry
- AHS (African Horse Sickness - č. Reoviridae)
- Togaviridae - EEE, WEE, VEE
- Rhabdoviridae - vzteklina
- Borna virus

Infekční onemocnění v chovech koní - bakteriální

- **Streptokoky** - hřiběcí, septikémie hřibat, pneumonie
- **Rhodococcus equi** - pneumonie
- **Stafylokoky** - infekce kůže
- **Clostridie** - tetanus, botulizmus, enteritidy
- **Pseudomonas mallei** - vozhrivka
- **Salmonelóza** - enteritidy, aborty, septikémie (hřibata)
- **E.coli** - septikémie, průjmy (hřibata)

Infekční onemocnění v chovech koní - mykotické

- Dermatomykózy - Microsporum, Trichophyton
- Mykóza vzdušných vaků - Aspergillus

Infekční onemocnění v chovech koní - parazitární

Endoparazitární

- strongylidóza
- strongyloidóza
- ascaridóza
- oxyuridóza
- cestodóza
- fascioloza
- habronematóza, gastrofilóza

Exoparazitární

- svrab
- vši
- všenky

Hromadná onemocnění v chovech koní - prevence

- zoohygiena
- imunoprolaxe
- antiparazitární program
- výživa
- bezpečnost provozu

Imunoprofylaxe

- Proti kterým infekcím můžeme koně vakcinovat ?
- Kdy a jak vakcinovat jednotlivé kategorie koní ?
- Je nutné vakcinovat všechny koně ve stáji ?
- Které imunopreparáty pro koně jsou dostupné na našem trhu a jaké je jejich využití?

Proti kterým infekcím můžeme koně vakcinovat ?

Virové

- chřipka
- RPK
- reovirové infekce
- vzteklina

Bakteriální

- tetanus
- paratyfové zmetání (*Salmonella abortus equi*)
- sněť slezinná (*Bacillus anthracis*)
- leptospiróza (*Leptospira icterohemorragiae*, *L.sejroae*)
- infekční metritida klisen (*Haemophilus equigenitalis*)
- streptokokové infekce
- *aktinobacillus equuli*
- lokální bakteriální agens

Dermatofytózy

trichofytóza koní (Trichophyton equinum)

Chřipka

- Orthomyxoviry typu A
- A/Equine/1/Praha/56,
A/Equine/2/Miami/63
- není křížová imunita
- postvakcinační imunita 3 - 4 měsíce

Rinopneumonie koní

- Herpesviry - EHV 1, EHV 4
- klinika :
 - respiratorní onemocnění
 - aborty
 - neurologické onemocnění
- schopnost vyhnout se destrukci IS

Tetanus

⇒neurotoxin (Clostridium tetani)

- vysoká mortalita
- dobrá postvakcinační imunita
- nezbytné pro všechny kategorie koní

Trichofytóza koní

- pouze živé vakciny
- vakcinace bolestivá
- spíše „léčebné“ použití
- stačí vakcinovat asi 40 % zvířat v chovu

Ostatní infekce

- pouze v případech ohrožení
- význam sérování

Kdy a jak vakcinovat ?

Vakcinační schéma

primovakcinace

+

revakcinace

iniciální vakcinace + booster

Vakcinace hříbat

- standartní

iniciální vakcinace 3. - 6. měsíc

1 - 3 boostery

- intenzivní

iniciální vakcinace 2. měsíc

každoměsíční přeočkování do stáří 6
měsíců

+ 9. a 12. měsíc

Vakcinace březích klisen

Důvody

- **zvýšení imunitní hodnoty kolostra**
 - ⇒ revakcinace 4 - 6 týdnů před termínem porodu
- **snížení rizika EHV1 abortu**
 - ⇒ boosterové vakcinace 5., 7. a 9. měsíc gravidity
- **nikdy nepoužíváme živé vakcíny**

Vakcinace plemenných hřebců

- vyšší riziko přenosu infekce
- i subklinické infekce se mohou odrazit na kvalitě semene
- revakcinace v 2 - 3 měsíčních intervalech

Vakcinace sportovních a pracovních koní

- Základní imunizační schéma (tetanus, chřipka, RPK)
- kratší revakcinační periody u výkonných závodních koní

Je nutné vakcinovat
všechny koně ve stáji ?

Které imunopreparáty jsou dostupné na našem trhu a jaké je jejich využití ?

- séra, globuliny, vakciny
- jednoduché x kombinované
- živé x inaktivované
- obsah a složení antigenů
- cenové relace

Antiparazitární program

- Kdy začít?
- Jak často?
- Jaké preparáty používat?
- Vyšetřovat trus před antiparazitární léčbou?

Kdy začít? Jak často?

- klisna před porodem (*Strongyloides westeri*)
 - vylučování larev kolostrem a mlékem až 50 dní
- sající hříbě (prepat. perioda do 10-12 dní)
- malí strongylidé, škrkavky - (prep. perioda 6 - 12 týdnů)
- velcí strongylidé -10 - 11 měsíců

Které preparáty?

	VS	MS	Škrkavky	SW TV	střečci	encystované larvy
moxidectin						
ivermectin						
mebendazol						
fenbendazol						
pyrantel						

Vyšetřovat předem?

- cestodózy
- rezistence

